

Základní číslovky (pravopis, použití)

Ruské základní číslovky se podobají těm českým, ale je třeba dávat pozor na jejich **správnou výslovnost a pravopis**.

1. Číslovky 1-4

Číslovka **1** má tvary mužského (**один**), ženského (**одна**) a středního rodu (**одно**) a také množného čísla (**одни**), který se mj. používá ve významu zájmena „sami/samy/sama“, *Дети остались дома одни.* (Děti zůstaly doma samy.)

Мы пойдём в кино одни, без родителей. (Půjdeme do kina sami, bez rodičů.)

Číslovka **2** má tvary pro mužský a střední rod (**два**) a ženský rod (**две**): *два студента компьютера, два учителя, два места, два задания, две девушки, две картины, две машины.*

Číslovky **3, 4** (**три, четыре**) mají jeden tvar pro všechny rody, např. *три книги, четыре студента, четыре студента, три задания, четыре задания.*

Číslovky 2, 3, 4 se v ruštině na rozdíl od češtiny pojí s 2. pádem jednotného čísla, a proto je potřeba dbát na správný přízvuk u podstatných jmen, obzvláště u mužského a středního rodu:

два (три, четыре) **города** – *мн. ч. городá*

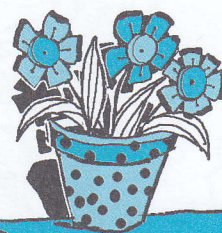
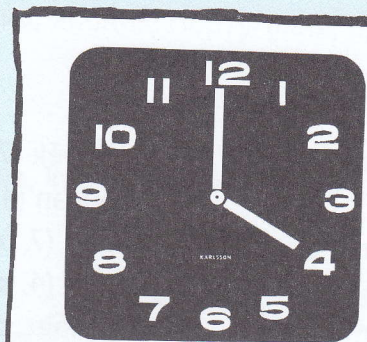
два (три, четыре) **слова** – *мн. ч. словá*

два (три, четыре) **учителя** – *мн. ч. учителя́*

два (три, четыре) **моря** – *мн. ч. моря́*

два (три, четыре) **часа** – *мн. ч. часы́*

V češtině se číslovka *dvě* pojí se středním a ženským rodem, v ruštině pouze s ženským, tj. *две студентки, две книги (dvě studentky, dvě knihy)*, ale *два слова, два окна (dvě slova, dvě okna)*.

Который час? - Четыре часа.

2. Číslovky 5–30, 50–80, 500–900

Od číslovky 5 dále mají ruské základní číslovky ve tvaru 1. pádu měkký znak (vždy jen jeden) – buď na konci, anebo uprostřed slova:

...ь (5–30)			...ь... (50–80, 500–900)	
5 пять	11 одиннадцать	17 семнадцать	50 пятьдесят	500 пятьсот
6 шесть	12 двенадцать	18 восемнадцать	60 шестьдесят	600 шестьсот
7 семь	13 тринадцать	19 девятнадцать	70 семьдесят	700 семьсот
8 восемь	14 четырнадцать	20 двадцать	80 восемьдесят	800 восемьсот
9 девять	15 пятнадцать	30 тридцать		900 девятьсот
10 десять	16 шестнадцать			

Ve výslovnosti číslovek se zakončením *-дцать* se hláska [d] nevyslovuje, tj. *-дцать* [сəť].

Tvary typu *sedmadvacet, šestatřicet* ruština nemá, přípustný je pouze přímý slovosled, tj. *двадцать семь, тридцать шесть*.

3. Číslovky 40, 90, 100

Tyto číslovky mají v ruštině zvláštní tvary: 40 *сорок*, 90 *девяно́сто*, 100 *сто*.

4. Číslovky 200–400

Tyto číslovky se na rozdíl od češtiny píšou v ruštině dohromady a mají jiné koncovky: 200 *двѐсти*, 300 *три́ста*, 400 *четы́реста*.

Ruské základní číslovky (vyjma číslovky 2–4) se pojí s 2. pádem množného čísla (stejně jako v češtině), např. *три́дцать семь ученико́в, сорок пять вопро́сов, сто два́дцать во́семь участнико́в, двѐсти во́семьдесят де́вять рубле́й*.

Do základních číslovek lze řadit také slova **ты́сяча** (tisíc), **миллио́н** (milion), **миллиа́рд** (miliarda), např. *одна́ ты́сяча, оди́н миллио́н, оди́н миллиа́рд*.